

Hälsa och sjukdom 3

Health and Disease 3

30 hp

Programkurs

8LPG50

Gäller från: 2023 HT

Fastställd av	Huvudområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Medicin	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2022-11-21	Grundnivå	G2F
Reviderad av	Utbildningsområde	
	Medicinska området	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
	Medicin	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
2023		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för biomedicinska och kliniska vetenskaper		

Särskild information

Kursen utgör läkarprogrammets femte kurs.

Kursen ges för

- Läkarprogrammet

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs godkänt betyg på kursen Hälsa och sjukdom 1 samt godkänt på obligatoriska moment i kursen Hälsa och sjukdom 2. Dessutom krävs att förkunskapskraven till föregående kurser är uppfyllda enligt utbildningsplanen.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- förklara betydelsen av ett vetenskapligt förhållningssätt vid värdering och val av basala kliniska undersökningsmetoder,
- förklara grunderna för den evidensbaserade medicinen,
- beskriva principerna för planering och genomförande av olika typer av medicinsk forskning,
- förklara hur man påvisar orsakssamband (kausalitet) i forskning,
- identifiera och beskriva etiska problemställningar relaterade till medicinsk forskning,
- beskriva normal struktur och funktion avseende hjärnans blodförsörjning, associationsområden i cortex samt förklara synaptisk plasticitet,
- analysera och förklara mekanismer som orsakar störd struktur eller funktion på molekyl-, cell-, vävnads-, organ- och organsystemnivå beträffande nervsystemet och balanssystemet,
- utifrån mekanismer förklara symtom, undersökningsfynd och förlopp vid vanligt förekommande eller principiellt viktiga sjukdomstillstånd i nervsystemet och balanssystemet,
- utifrån mekanismer förklara diagnostiska metoder, samt principer för farmakologisk och icke-farmakologisk behandling vid vanligt förekommande eller principiellt viktiga sjukdomstillstånd i nervsystemet och balanssystemet,
- förklara mekanismer bakom individuella skillnader i sjukdomsmanifestationer i nervsystemet och balanssystemet,
- föreslå diagnostiska metoder och behandling vid vanliga symtom och sjukdomar i nervsystemet och balanssystemet,
- förklara bakomliggande patofysiologiska mekanismer vid symtom eller kliniska fynd som tyder på avvikande struktur eller funktion i flera

- organsystem,
- utifrån basvetenskapliga och patofysiologiska mekanismer förklara diagnostiska metoder samt principer för farmakologisk och icke-farmakologisk behandling vid sjukdomstillstånd i flera organsystem,
  - förklara den diagnostiska processen som grund för medicinskt beslutsfattande utifrån en helhetssyn på hälsa och sjukdom,
  - förklara betydelsen av att utifrån riskfaktorer, anamnes och undersökningsfynd hos den enskilde patienten värdera sannolikhet för sjukdom,
  - beskriv hälso- och sjukvårdens roll i att upptäcka och handlägga patienter som är våldsutsatta.
  - förklara arbetsmiljöns betydelse för uppkomst av sjukdom, sjukskrivning och rehabilitering,
  - förklara försäkringsmedicinska grundprinciper samt läkarens och andra aktörers roller och ansvar i arbetsinriktad rehabilitering,
  - förklara grunderna för styrning och uppföljning av hälso- och sjukvård,
  - beskriva principer för informationshantering inom hälso- och sjukvård och
  - redogöra för sekretesslagstiftning avseende hälso- och sjukvård,
  - beskriva socialförsäkringens betydelse ur ett samhälls- och individperspektiv,
  - förklara innebörden i begreppet ojämlik vård och principer för att uppnå jämlik vård och
  - förklara grunderna i hälso- och sjukvårdens säkerhetsarbete.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- utveckla och förbättra processen för eget och andras lärande,
- välja lämpliga statistiska metoder och genomföra statistiska beräkningar,
- strukturerat söka, kritiskt värdera, sammanställa och presentera data från olika medicinska informationskällor,
- med hänsyn till den personliga integriteten utföra kroppsundersökning utifrån ett professionellt förhållningssätt,
- tillämpa motiverande samtal i patientmötet,
- under handledning utföra patientundersökning inriktad mot patologiska fynd inom nervsystemet och balanssystemet,
- identifiera organ, strukturer och vävnader makro- och mikroanatomiskt inom flera organsystem och relatera dessa till normal och avvikande funktion och
- sätta in initiala åtgärder för en patient med påverkad andning eller cirkulation under handledning i sjukvårdsmiljö.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- utifrån ett professionellt förhållningssätt reflektera över vad helhetssyn på människan som en biologisk, psykologisk och social varelse innebär och värdera betydelsen av detta i klinisk verksamhet,
- relatera sjukdomsbegreppet till livs- och arbetsvillkor,
- utifrån ett professionellt förhållningssätt reflektera över etiska principer för autonomi och ansvarsfrågor inom såväl hälso- och sjukvård som forskning,
- analysera hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete ur ett helhetsperspektiv,
- reflektera över läkarrollen och den egna professionella och personliga utvecklingen under läkarutbildningen och
- utifrån ett professionellt förhållningssätt reflektera över etiska problem i medicinsk verksamhet.

Kursinnehåll

Undervisningen bedrivs inom ramen för fyra av läkarprogrammets teman och innehåller:

Neuro-Sinne-Psyke-Rörelse

- Patologiska tillstånd och principer för diagnostik och behandling inom nervsystemet och balanssystemet.
- Medicinsk propedeutik.

Temat motsvarar cirka hälften av kursinnehållet.

Vetenskapligt förhållningssätt

- Grundläggande forskningsmetodik och forskningsetik
- Grundläggande medicinsk statistik
- Litteratur- och informationssökning

Professionell utveckling

- Styrning av hälso- och sjukvård
- Grundläggande hälsoekonomi och prioriteringar
- Principer för informationshantering inom hälso- och sjukvård
- Sekretess inom hälso- och sjukvård
- Försäkringsmedicin och arbetsmedicin
- Etisk princip: autonomi
- Läkarrollen - Egen utveckling under läkarutbildningen
- Patientkonsultation – motiverande samtal i patientmötet

Generalist

- Medicinsk propedeutik
- Initial bedömning av patient med sviktande vitalfunktioner

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna. Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen.

Under de fem första kurserna tränas studenterna i att bemöta och kommunicera med patienter som en del i den professionella utvecklingen inom ramen för momentet strimma patientkonsultation, vilket utgör en del i studenternas färdighetsträning.

Under de fem första kurserna tränas studenternas förmåga till professionsspecifika etiska ställningstaganden inom ramen för strimma läkarrollen.

I undervisningen på denna kurs används arbetsformer såsom basgrupper, föreläsningar, demonstrationer, seminarier, laborationer och medicinsk propedeutik med undersökningsteknik (färdighetsträning).

Examination

Kursen examineras genom individuell skriftlig salstentamen samt skriftliga inlämningsuppgifter. Därutöver krävs aktivt deltagande i obligatoriska moment för godkänt på kursen. Med aktivt deltagande menas att studenten bidrar med arbete, inspel och/eller egna reflektioner med relevans för uppgiften. De obligatoriska momenten är basgruppsarbete, strimma patientkonsultation, strimma läkarrollen, seminarier och medicinsk propedeutik.

Resurskrävande examination av obligatoriska momentet medicinsk propedeutik är begränsad till fem gånger.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för läkarprogrammet. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Om det finns synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.